

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex apostoli missi sunt cum potestate cura[n]di ca. l.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Euangelica

Inter q̄s tñ q̄si antonomastice iacobus dicitur
est frater dñi. q̄ q̄simillim⁹ fuit ei i facie. Itē
mox mo cleopha anna nupsit viro tertio. scz
salome. susceptaq; ex eo filia sicut z alias pri
us vocauit maria. Et hanc duxit zebedeus
Habuitq; et ea filios iacobū maiorē z ioan
nem. q̄ licet posterior nati: maior tñ dicitur est
q̄ prius vocatus est a dño: et prius adhesit ei.
Ad romana seruat ecclesia vt singuli i ordi
nibus suis pores sint prius ordinati. ita dicit
Hieronym⁹. Alij p̄o videntes mulieres
agnitari solere a noib; viroz. vt marcia car
thonis: dixerūt porib; viroz mortuis: has du
as marias nupsisse cleophe et salome. vñ po
res viros fuisse binomios. et dicitū zebedeū
cleopha. alpheū salomam.

De sermone domini in monte.

Capitulum. XLVIII.

Eleuatis oculo

lis in discipulos docebat eos di
cēs. Beati paupes spū: qm̄ ip̄o
rū est regnū celoz zc. Hūc sermone matthe⁹
et lucas varie narrant. Ob hoc quidam tra
dunt dñm prius eū fecisse discipulos in sup
cillo montis sedendo. post in latere montis
cōter discipulis z tur

ris stādo. Alij vero
tradunt nō nisi vnū
sermone factū cōter
discipulis et turbis.
Vñ autē hoz verū
sit: nō multū interest
nos scire. sic nec scire

interest. an mons i q̄ hec facta sūt fuerit thar
bor: an aliū mons in galilea. Sermonē q̄
dem a dño ad discipulos factū legit⁹ i mat
theo luca z ioanne tñ.

De oratione dominica.

Ca. XLIX.

Hic sermoni in

terferuit dñs oratiōem dñicā: q̄
octo ptes habet. P̄ia est capta
tio benivolētie: quā sequunt septē petitiōes
z dirigunt ad deū patrē. a q̄ petim⁹ nob da
re panē nostrū sup substantialē. i. filiū. Nam
z dñs docuit nos ad petendū a pie in noie
suo. Tres p̄me petitiōes spectāt ad vitā fu
turā. Sicut sanctificet. i. firmet in nobis no
men tuū. In hac vita quasi mobile est nomē

patris z filios. qz et iudas qñq; fuit del filio
us qñq; nō p qua etiā possibilitate mouēda
dicit apl's. Timeo ne z ego spe reprobus in
ueniar. In patria tñ apparebūt filij: z imu
tabiliter erit de⁹ pater eoz. Aduentat. i. ad te
videndū veniat regnū tuū: vt sit regnū in re
gno. Fiat volūtas tua sicut i celo. z in terra.
q̄si sicut celestis ecclia nihil pōt velle nisi qd
scit te velle. ita z illa q̄ adhuc militat in terra
addicat voluntati tue. Quattuor q̄ sequunt:
ad militiā hui⁹ vite spectāt. scz panē nostrū
sup substantialē da nob hodie id ē ch̄im q̄ est
sup substantialis. i. sup oēs substantias. z est
panis noster in altari. Vel sunt due dictio
nes. sup substantialē. et est sensus. Da nobis
hodie. i. in p̄nti tpe panē nostrū. i. ch̄istū. q̄
prius est fidelis. z hoc sup panē. i. p̄ter panē
substantialē. i. necessarium ad sustentationē.
q̄si da nobis vtrūq; panē anime z corporis.
Lucas posuit quotidianū. qd̄ de viatico tñ
exponit. Grecus habet epiusion. Hebreus
vero sogolla. id est p̄cipuum vel egregiū vel
peculiarē. Ob hoc forte lucas videns mat
theum dixisse sogolla. qd̄ sonat peculiarē de
xit quotidianū. Grecus vero interpret mat
thei. qz vidit eū dixisse sogolla. qd̄ sonat egre
gium. dicit epiusion. Tres q̄ sequunt patrē:
Amē. Hebreus in fine ponit vnū ex his tri
bus. amen. sela. sal em. que sonant vere. sem⁹
per pacem.

Discipuli missi sunt cū potestate curādē
Capitulum. LI.

Im cōsumas

set iesus p̄ba hec vocat⁹ disci
pul. xij. dedit eis patrē eij cōdē
spūs imūdos: z curādē oēm infirmitatē. z mē
sit eos pdicare regnū dei: et ait. Nihil tulētis
in via. nemine sa
lutaueritis. i. sic alij:
q̄ nō ex studio optā
di salutē cōsueuerūt
tñ salutare. In vias
gentium ne abieritis
nec i ciuitates sama
ritanorum intraueri
tis. gratis accepistis
gratis date. Nō por
tabitis pecuniā: nō
panē: nō duas tuni
cas. i. supfluas. non.

Inde est q̄ draco seq̄
tur. iij. die rogationū
Hic p̄mo destruitur
potestas diaboli: cuz
homini dat potestas
sup eum.

Inde est q̄ diaconus
sumpto codice de al
tari sub silentio trās
it inclinās donec in
ambone saluat pos

calciamenta: nō vltro gam. Scdm marcū sō soleis l' sandalijs vti iussit. i. peronibz et virgāz ferre: que p potestate accipiendī necessaria ponit. Ecce mitto vos sicut oves in medio luporum. qui vos recipit merecipit.

pulum quasi intrās domū cui offert pacem Nec portat pulvinar. i. solacia vite: sed alius fert et Nec obest q pulvinar significat onus euangelijs lene Forte inde est q diacon' nō dicit Dñs vobiscū nisi cū legit euāgelij nisi raro. Raro dicit ppe

rū sanauit socru petri febricitantē.

De filio vidue. Caplm. LIII.

Im aut iretici

uitatē nāym q est in galilea: suscitauit añ portā filiū vidue rāgēdo feretrū z dicēdo. Tibi dico surge. Velpe facto obtulerūt ei energuminos z male habētes z sanauit oēs: z voluit ire trās fretū. z dicit ei vn' scriba. Rabbi: seqr te qcunqz ieris. Uolebat seq dñm vt disceret signa facere ad lucrū. z iō nō audif a dño. Dixit aut dñs alteri. Sequere me Qui rñdit. Dñe pmitte me p mū sepelire patrē meuz. Cui iesus. Dimitte mortuos in pacis. i. sepelire mortuos suos. Tu vade annūcia regnū dī. Nō pbbuitet dñs iesus hūc a sepultura si nō eēt alij q sepelirēt. Et ait alter. Sequar te dñe: sed pmiū permittite me renūciare his q domi sunt. Cui iesus. Nemo intrēs manū ad aratrū z respiciens retro apus est regno dei.

Excitatus imperauit ventis z mari.

Caplm. LIV.

Inc ascēdit iesus

in nauiculā cū discipulis suis z dormiuit in puppi sup certicā z orta tēpestate excitat' a discipul' impauitēto z mari dicēs. tace z omumtesce. z cessauit tēpestas. Nō p errore hereticorū impant' eis tanqz aiantibz: q occasiōe hmoi' pboz. qz oia legunt obedire dō. dogmatizauerūt oia aīta ee. Sz dicunt ei obedire inaiata. qz solo pbo facit de his q vult. fm que loqndi modū solet dici: materia languoris obediēs vt inobediēs medicine.

De duobz obsessis a legione.

Caplm. LVI.

Im aut euenit

set trās fretū i regione gerasenō rū q ē galileā occurrēt ei duo arrepticij seui nimis: qz vn' adorante z dicit. Quid nob z tibi iesu fili dī. Venisti añ ipsoz qre nos. Rescībāt demōēs eū dī filiū: i. suspicabant p miracul' z testimonio patrū. Torqri aut se dicebāt: qz cogebāt exire z cessare a lesione. Dicebat em illi iesus. Eri spūs imunde. Sciebāt at i iudicio se torquēdos in abyssū. Cūqz dño qrētī nomē suū. dicitur se vocari legionē. non q sic vocaret. sed qz

diaconos cardinales. vel bñdictionē cerei.

De curatōne leprosi.

Caplm. LV.

Im aut descen

diser iesus de mote tetigit leprosiū qsi iā solūēs figuras: et sanauit eū dicens. Volo. Vñ dare. Et addidit. Vnde nemini dixeris. q. d. Vnde q manifeste z plene mundat' es. Nemini dixeris. i. nemini ne cesse hēs dicere a deo res euīdēs ē. sz oñde te sacerdoti: ad cui' arbitriū reuocand' es. Ecce alios nō dū docet soluere legē sanatus m vblqz predicauit.

De seruo centurionis. Ca. LVII.

Im aut intras

set capharnaū rogauit eū cēturio p interuētū sentioz iudeoz vt sanaret puerū ei' palyticū. Et ait ihes' Veni az et curabo eū. Vēit aut potēta sanādī nō corpe. et ait cēturto. nō sū dign' vt itres sub tectū meū sz tm dic pbo z sanabit' puer me'. qz rego solo pbo p mistros meos opoz. For te idola habebat i domo z imūda iudeis. Et seqntibz se iesus dixit. Nō iueni tantā fidē in isrl. subaudi. hui' t'pis. Nec includunt i noie isrl' seqntes eū: qz ad eos loqbat. qntā in h gentili. Et sanat' est puer in illa hora. Et ingressus synagogā sabbato docebat eos z ibi elecit ab hoie spm immūdū clamantē. Quid nob z tibi iesu nazarene: Venisti pdere nos scio q sis sanctus dei.

De socru petri. Caplm. LVIII.

Cum venisset

iesus i domū petri quā forte habebat in capharnaū p vxorē. ipe em erat de bethsaida: ad petitionē discipulo